

Valgkreds. Det gør mig egentlig ondt, at det skulde blive dette Medlem, Sønnen af den gamle Bondeven Balthazar Christensen, der skulde rette det stærkeste Angreb mod den foreliggende Sag. Jeg kan ikke rigtig tænke mig Grunden til dette Angreb fra det ærede Medlems Side. Det eneste, jeg kan tænke mig, er, at han i alt Fald til Dels mangler Forstaaelse af den foreliggende Sag.

Maa jeg erindre om, hvordan Forholdet er. Forholdet Landet rundt er jo ganske simpelt dette, at medens Bønderne, Parcellisterne og Husmændene, maa betale deres Tiende, opretholde Kirkerne, yde forskellige Tilskud til Stiftelser o. lign., ere Godsejerne, Folk, der sidde omkring paa Landet og leve af deres Midler, Folk, der omkring i vore Stationsbyer drive større Forretninger, fri derfor, og dog have de den samme Rettighed som de mindre Landmænd. Det er det, som det ærede Medlem finder ganske naturligt og rigtigt. Det er disse Forhold, som det ærede Medlem ønsker maa blive opretholdt. Jeg kan ikke nægte, at jeg føler en Glæde ved, at vi have faaet Hoveriet afløst, for hvis det ikke var sket, burde det ærede Medlem i Tilslutning til, i Konsekvens af sin Stilling her ogsaa være en Modstander af dets Afløsning. Det var jo ogsaa Byrder, der den Gang laa paa en enkelt Stand af Befolkningen. Det ærede Medlem kalder det Prioriteter. Det kunde man maaske ogsaa kalde Hoveriet. Jeg er ogsaa glad ved, at vi have faaet indført den almindelige Værnepligt. Hvis det ikke var sket, havde vistnok det ærede Medlem i Konsekvens af sin Stilling over for denne Sag ogsaa staaet som Modstander heraf. Han kunde jo ogsaa sige, at det var en Byrde, der hvilede paa Bondestanden som en Prioritet.

Men det forekommer mig i øvrigt ganske mærkeligt, at den foreliggende Sag møder denne Modstand hos de forskellige ærede Medlemmer. Det synes mig dog at være klart, at hvis man vil betragte Tienden som en Prioritet, der hviler paa den enkelte Stand, og som denne er bleven ved at bære, kan det samme siges med lige saa fuld Ret med Hensyn til Bygningsafgiften. Og Forholdet her er jo dog det, at Rigsdagen ved forskellige Lejligheder har vist, at det er noget, vi nok kunne røre ved. Det samme gælder om Gammelskatten og Land- og Ligningsskatten. Det er alle faste Byrder, det er noget, Befolkningen

forud kan beregne hvad er, og nu staa man dog i Begreb med at afskaffe dem. Tienden kan ikke beregnes forud. Forholdet er jo det, at hvis der indtræffer et enkelt ugunstigt Aar for Landbruget med daarlig Høst og deraf følgende højere Sædpriser, skulle Tiendeyderne trods det daarlige Aar, betale mere, end de maa under almindelige Forhold. Det vil dog være ganske mærkeligt, synes det mig, hvis man nu vil gaa til at afløse Gammelskatten og Land- og Ligningsskatten og Bygningsafgiften, som trods de Misligheder og Uretfærdigheder, der ere ved dem, dog hvile nogenlunde over hele Befolkningen, og saa dog beholde Tiendebyrden, der kun hviler paa en enkelt Klasse i Befolkningen, det vilde være ganske urimeligt og uretfærdigt, og jeg haaber ogsaa, at det skal lykkes at faa denne Sag ført igennem samtidig med de andre vigtige Forslag.

Saa siger det ærede Medlem for Københavns 3die Valgkreds, at „vi“ skulle betale Tilskuddet til Tiendeafløsningen. Hvem disse „vi“ ere, omtaler det ærede Medlem ikke nærmere. Det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) betegnede det som en Gave, der skulde bæres af hele Befolkningen, og det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) sagde, at det var de brede Lag i Befolkningen, der skulde bære dette Tilskud. Maa jeg opholde mig en lille Smule ved dette og undersøge, hvad det er for Folk, der skulle betale disse Udgifter eller dette Tilskud. Ærede Medlemmer ere jo alle sammen bekendte med, at der ved Behandlingen af Skattelovene er taget Hensyn til Tilskuddet til Tiendeafløsningen. Den Opgørelse, der er sket der, foreligger jo gennem Betænkningen fra Landstingets Udvalg; der er taget Hensyn til det, og dette er taget saaledes, at det er beregnet, at Staten ved en eventuel Konvertering eller ved en eventuel Tiendelov kan faa en Rentebesparelse af en halv pCt., altsaa 750,000 Kr. Naar man erindrere, at 3½ pCt. Statsobligationer i Øjeblikket staa i pari, saa er det jo ikke urimeligt at tænke sig, at en saadan Rentebesparelse vil kunne naas i Tidens Løb. Der vil muligvis endda kunne naas noget mere. Dernæst har man ved Forhøjelsen af Formueskatten fra 50 til 60 Øre pr. 1,000 Kr. Formue søgt at indvinde et Beløb af 500,000 Kr. Det er til Tiendens Afløsning. Hvis ikke Tilskuddet til Tiendeafløsningen var taget med i Udvalgets Beregning, havde det slet ikke